

[Ministeren for skatter og afgifter]

indtægtsgrundlag for staten, kommer længere og længere tilbage i forhold til det, der er det naturlige udgiftsniveau for det offentlige, også under bedre konjunkturer end de nuværende. Vi ved, at selv de udgifter, der ikke er affødt af den nuværende økonomiske lavkonjunktur, udvikler sig mindst i takt med pristallet. Vi ved, at moms og indkomstskatterne følger med op, men vi ved, at der er nogle punktafgifter, der ikke automatisk gør det, og det er derfor, vi er samlet her i eftermiddag.

Hvis vi år for år lod stå til, hvis vi år for år sagde: der er økonomisk krise, vi lader de 20 mia kr., der kommer fra punktafgifter, der ikke automatisk justeres, stå fast, så kunne vi i senere og bedre tider meget nemt risikere, at folketinget pludselig for at få saneret økonomien skulle tage stilling til meget store forhøjelser enten af punktafgifter eller af moms, og så ville man få lønglidning, så det vaskede sig.

Derimod tror jeg, at det er, for at sige det mildt, en meget overdreven og forkert forventning, at justeringer af denne type og på dette tidspunkt skulle udløse nævneværdig lønglidning. Jeg skal minde om, hvad det er for prisforhøjelser, der skal tages stilling til.

Der skal tages stilling til en prisforhøjelse på en pilsnerøl på 11 øre, inklusive virkningen af emballageafgiften, og på 10 øre for en lys pilsner. Der skal tages stilling til en forhøjelse på en almindelig flaske vin på genbrugsflaske på 70 øre, inklusive emballageafgiften, en enestående stor forhøjelse på den finskárne tobak, men det har, som det fremgår af bemærkningerne, noget at gøre med, at den konkurrerer med de fabriksfremstillede cigaretter, men så en forhøjelse af den groftskárne tobak på 1 kr. 75 øre pr. pakke og på 100 g chokolade på mellem 35 og 40 øre. 5 øre på en ispind og 55 øre på et pund kaffe. 1 kr. 25 øre på nogle pærer og noget på nogle videobånd. Tallene har været nævnt.

Det er det, der sker for årsskiftet, og som skulle udløse en hidtil uset lønglidning i det danske samfund. Der er tale om prisjusteringer, som folk næsten ugentlig oplever i butikkerne i samme størrelsesorden af helt andre grunde.

Man har nævnt, at fagbevægelsen tidligere har udtrykt betænkeligheder og også efter pakkens offentliggørelse har givet udtryk for

kritik. Jeg vil godt slå fast, som det har været sagt, at vi ikke hæver det samlede skattetryk med disse afgifter. Det er vel tvivlsomt, om vi opretholder det helt præcist fra 1981 til 1982, det kan være, det falder en anelse. Derfor er der heller ikke tale om noget løftebrud over for dem, der indgik overenskomster i foråret, ved at disse afgifter og afgiftsjusteringer gennemføres.

I øvrigt vil jeg gerne tilføje, at forligspartierne ved udformningen af dette kompromis i virkeligheden i meget vidt omfang har taget højde for den kritik, der er fremført fra fagligt hold. Det giver sig udtryk i, at der i kalenderåret 1982 kun bliver tale om et merprovenu på netto 1,4 mia kr., ikke de oprindeligt forudsatte 2 mia kr. Og det giver sig udtryk i, at der kommer en glidende start og ikke en hel masse afgifter pr. 1. januar, som der oprindeligt var forestillinger om. Det, der nu sker, er altså nogle forhøjelser nu og nogle pr. 1. april 1982 og nogle pr. 1. juli 1982.

Jeg tror ikke, at de prisforhøjelser, der her er tale om – jeg har nævnt dem i første fase, og jeg kan tilføje, at de væsentligste af de efterfølgende er 1 kr. 45 øre på en pakke cigaretter pr. 1. april og 14 øre på en pilsner, 73 øre på en flaske vin, når vi kommer hen midt i 1982, og 6 kr. på en flaske akvavit – vil udløse nogen yderligere lønglidning.

Man har beskæftiget sig meget med den efter min mening falske problemstilling: hvad betyder det her isoleret? Der hos sig meget store misforståelser gældende hos adskillige medlemmer af folketinget og hos adskillige partier i folketinget om de samfundsøkonomiske virkninger af denne pakke, også selv om man, hvad jeg ikke vil gøre, gik ind på den tankegang, at det var rimeligt at anske den isoleret ud fra de økonometriske modeller, vi sædvanligvis anvender både i centraladministrationen og i fagbevægelsen, når man skal vurdere, hvordan det virker, man kalder marginale ændringer af den ene og den anden art, på forbruget, på beskæftigelsen, på betalingsbalancen.

Hvis man vælger – hvad jeg kan forstå har været forsøgt af flere af ordførerne, men jeg kan sige uden held – at indkredse ved hjælp af sådanne mekanismer, hvad er så de samfundsøkonomiske virkninger af dette her isoleret betragtet i 1982? Så kan man gøre op, at det drejer sig om 1,4 mia kr. af et skønnet privatforbrug på 260 mia kr. i det danske